

Ви переглядаєте подані до Національного банку зауваження і пропозиції до проєкту нормативно-правового акта від заінтересованих осіб. Національний банк не несе відповідальності за зміст інформації, викладеної заінтересованими особами. Національний банк не може бути притягнутий до відповідальності за таку інформацію.

Норма оприлюдненого проєкту акта Національного банку України (зазначається структурна одиниця проєкту акта, до якого надаються зауваження та пропозиції та текст норми проєкту акта)	Зауваження і пропозиції заінтересованих осіб	Обґрунтування зауважень і пропозицій заінтересованих осіб	Найменування юридичної особи / прізвище, власне ім'я, по батькові фізичної особи, яка надала зауваження і пропозиції	Ідентифікаційний код юридичної особи в Єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України, електронна пошта юридичної особи / електронна пошта фізичної особи	Дата і час подання
1. У розділі II: 1) розділ після пункту 11 доповнити трьома новими пунктами 111-113 такого змісту: “11-1. Національний банк має право залучати до проведення поглибленого аналізу фізичних або юридичних осіб (інших, ніж працівники структурного підрозділу та інших структурних підрозділів Національного банку, які проводитимуть поглиблений аналіз) на підставі окремих	1. Із тексту оприлюдненого проєкту не зрозуміло: чи може Нацбанк долучати до проведення поглибленого аналізу фізичних осіб-працівників НБУ? Пропоную уточнити формулювання пункту 11-1 з цього приводу; 2. Пропоную у пункті 11-2 уточнити чи може договір містити підтвердження факту неотримання	Пропоновані мною зміни спрямовані на покращення врегулювання порушених у проєкті питань з більш чіткою визначеністю	Фізична особа: Ковальчук Юрій Олексійович	debtor- barques9v@icloud.com	02.02.2026 17:09:51

договорів, укладених за формою, визначеною розпорядчим актом Національного банку (далі – залучені треті особи). 11-2. Договір, визначений у пункті 111 розділу II цього Положення (далі - Договір), повинен містити: 1) дані про залучену третю особу із зазначенням: для юридичних осіб: найменування, місцезнаходження, коду згідно з Єдиним державним реєстром юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, відомостей про керівника або уповноваженого представника; для фізичних осіб, фізичних осіб-підприємців: прізвища, власного імені, по	послуги, наприклад у зв'язку з відмовою в її наданні / отриманні, чи тільки підтвердження факту отримання послуги? Також, в цьому ж пункту пропоную уточнити і виправити пунктуаційні помилки				
---	--	--	--	--	--

батькові (за наявності), реєстраційного номера облікової картки платника податків (для фізичної особи, яка через свої релігійні переконання відмовляється від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків, повідомила про це відповідний контролюючий орган та має відмітку в паспорті, - серії та номера паспорта); 3) підтвердження факту отримання відповідної послуги в межах поглибленого аналізу, яка має ознаки фінансової послуги, із оформленням третьою особою відповідних документів/вчинення м відповідних дій у застосунку (сервісі) із фото (відео)					
---	--	--	--	--	--

фіксацією відповідних дій;					
Всі структурні одиниці проекту акта	Виключити зміни, не приймати даний проект як такий що підготовлено без належних законодавчих підстав	Відповідно до статті 19 Конституції України, орган державної влади та його посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України. Проект вводить механізм, за яким контрольні/наглядові дії (включно зі збиранням матеріалів, що використовуватимуться для ініціювання адміністративного провадження і прийняття рішень щодо “безліцензійної діяльності”) виконуватимуться приватними фізичними/юридичними особами “за договором” та за кошти НБУ. Таке “винесення назовні” ядра контрольної дії є делегуванням державної функції по суті, а не просто технічною допомогою, і потребує прямої, спеціальної та недвозначної законодавчої підстави (а не підзаконного акту та ще й із деталізацією через внутрішній “розпорядчий акт” виходячи з того, що жодна із норм законів, перераховані в першому абзаці проекту не містить права НБУ делегувати свої повноваження іншим особам). Проект визначає днем початку адміністративного провадження день складання Довідки за результатами поглибленого аналізу. Однак у загальній логіці адміністративної процедури провадження починається, зокрема, з дня вчинення першої	Фізична особа: Кушніренко Павло Борисович	pavlo.kushnirenko@gmail.com	27.01.2026 04:29:48

		процедурної дії у справі (або прийняття рішення про початок провадження). Якщо до дати складання Довідки вже здійснюються “контрольні” дії (отримання послуги, фіксація “клієнтського шляху”, збір фото/відео-матеріалів, формування доказового масиву), то це є відповідними процесуальними діями, які мають відбуватись у межах процедури і виключно органом державної влади. Проект прямо передбачає фото/відеофіксацію дій у застосунках/сервісах у межах “отримання відповідної послуги” третьою особою. Водночас ст. 32 Конституції України забороняє збирання/зберігання/використання/поширення конфіденційної інформації про особу без її згоди, крім випадків, визначених законом, і лише в легітимних інтересах. Фото/відеофіксація у фінансових/платіжних сервісах майже неминуче охоплює персональні дані, зокрема: зображення обличчя, голос, номер телефону/рахунку, реквізити транзакцій, ідентифікатори пристрою, метадані, фрагменти переписки/чатів тощо. Це може також трактуватись як порушення недоторканості приватного життя (ст 182 Кримінального кодексу України). Закон України “Про захист персональних даних” прямо встановлює, що розпорядником персональних даних, володільцем яких є орган державної влади, може бути лише підприємство державної або комунальної форми власності (крім			
--	--	---	--	--	--

		самого органу). Проєкт же дозволяє залучати фізичних осіб та приватні юридичні особи, що потенційно створює пряму несумісність із цією нормою. Також залучення фізичних осіб до такої діяльності є підбурюванням їх до вчинення правопорушення як займання незаконною підприємницькою діяльністю. Відповідно відповідальність за це будуть нести посадові особи регулятора. За таких умов закладений Проєктом механізм несе ризик: • визнання обробки персональних даних протиправною, • настання відповідальності (у т.ч. персональної) за порушення режиму персональних даних/інформації з обмеженим доступом, • дискредитації наглядових матеріалів як “отриманих у спосіб, не передбачений законом”. Проєкт не містить: • стандартів верифікації автентичності фото/відео; • вимог до ланцюга збереження доказів (chain of custody), хешування, часових міток, контрольованих носіїв, доступів; • вимог до незалежності виконавця та запобігання конфлікту інтересів; • правил, що виключають провокацію чи маніпуляції. У 2026 році, в умовах масового використання генеративних технологій, відсутність таких стандартів робить запропонований механізм вразливим: як			
--	--	--	--	--	--

		для зловживань, так і для масового оскарження рішень НБУ на підставі сумнівної доказової бази. Проект прямо передбачає можливість видачі коштів залученим третім особам “за потреби”. При цьому в “Аналізі впливу” критерієм ефективності прямо визначено кількість залучених НБУ фізичних/юридичних осіб на підставі окремих договорів - тобто механізм закладається як масштабований. Отже це означає понесення додаткових державних коштів, що за умов військового стану не має обґрунтування на понесення таких витрат. Так як неоприлюднено механізм відбору таких осіб та визначення розміру сум – така модель створює підвищені корупційні ризики і в цілому це виглядає як: • інституційна неспроможність НБУ виконувати наглядові функції власними силами, • або як ризик неефективного використання коштів, вимивання державних коштів на умовні операції які можуть бути фіктивними та підміни контролю “оплачуваними агентами”. Також це закладає підстави для сумнівів щодо реальної інституційної самостійності НБУ, якщо таку діяльність він не може здійснити самостійно. Відповідно це може свідчити про неналежну побудову роботи Державного банку. Розуміючи що ідея взята із механізму «таємний покупець», але не було адаптовано до вітчизняної правової			
--	--	---	--	--	--

		систему. Також не враховано настанови іноземних провідних юрисдикцій. Так наприклад Європейська банківська адміністрація опублікувала методологічний гайд з mystery shopping для компетентних органів, де підкреслюється необхідність правильного дизайну, управління ризиками, доброчесності та контролю процедур. Регламент (EU) 2017/2394 у сфері співпраці органів захисту прав споживачів передбачає повноваження компетентних органів, зокрема щодо test purchases / mystery shopping, але підкреслює вимоги пропорційності, процедурних гарантій і дотримання законодавства про захист персональних даних. При цьому важливо брати до уваги що для таких високоризикових обробок застосовується інструмент Data Protection Impact Assessment (DPIA) як стандарт запобігання ризикам, прозорості та підзвітності, що не було передбачено даним проектом (та нема законодавчих підстав для НБУ із запровадження такого). З огляду на вищевикладене, вважаю що було належно аргументовано та доведено необхідність виключення запропонованих змін до прийняття відповідних законодавчих змін.			
--	--	---	--	--	--